

Synpunkter på förslaget till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

1. Ger miljö- och klimatprogrammet den styrning och vägledning som ni behöver för att kunna göra ett bra miljöarbete?

Svar: Ja i det stora hela. När det gäller delmålen är det lite oklart om det är alla nyckelaktörer som finns under respektive delmål som ska jobba med alla indikatorer i delmålet eller om det är en utpekad nyckelaktör till respektive indikator i delmålet. Är tanken att de som är nyckelaktörer jobbar tillsammans med delmålet eller ansvarar och bidrar varje nyckelaktör själv till att nå delmålet.

När det gäller strategierna så upplever vi att rollen som samordningsansvarig är mer tydlig och vad rollen innebär.

2. Vilka övergripande synpunkter har ni på miljö- och klimatprogrammets innehåll och struktur?

Svar: Har inga direkta synpunkter på innehåll och struktur i programmet.

3. Vilka detaljerade synpunkter har ni på miljömål, delmål och strategier?

Svar: Överlag behöver målen brytas ner till årsmål för att få effekt, där detta borde redovisas med samma nyckeltal för de förvaltningar/bolag som de är aktuella för. Detta är ju lämpligt att detta förs in i respektive miljöledningssystem och t ex en aggregerad rapport i Stratsys.

Det kan vara intressant att ha en indikator när det gäller minskade kostnader i verksamheterna utifrån strategin cirkulär ekonomi. T ex möbelinköp per medarbetare, driftskostnad fordon per medarbetare.

Avseende upphandling finns mycket att göra, här kan det vara intressant att undersöka om man kan i vissa upphandlingar (eller alla) ställa krav på att företagen jobbar cirkulärt och återanvänder så mycket resurser som möjligt, ungefär som vi idag har möjlighet att ställa krav på social hållbarhet.

4. Vilka ser ni som de mest avgörande faktorerna för att programmet ska leda till handling?

Svar: Att det finns utpekade nyckelaktörer som ska jobba med delmålen och även samordningsansvariga för strategierna. Viktigt att respektive nyckelaktör stödjer och är transparenta när det gäller arbetet med delmålen. Att det finns resurser ute i verksamheterna som kan jobba med frågorna och framför allt en samverkan mellan verksamheterna i staden.

Vi förordar också att arbetsstrukturen införlivas i samma klustersystem för olika frågor som man nu planerar att föreslå från Stadsledningskontoret. Det gör att arbetet bedrivs i samma form och man kan också få synergieffekter.

5. Samordningsansvariga och medansvariga pekas ut för strategierna. Saknar ni något i rollbeskrivningen som är avgörande för att kraftsamla för genomförande i Göteborgs Stad?

Svar: Det är viktigt att det är tydligt vilka mandat samordningsansvariga och medansvariga har i ansvaret för att driva strategierna.

6. Vilka åtgärder ser ni att er nämnd/styrelse kommer att genomföra fram till 2030 för att bidra till att målen i programmet ska nås? Observera att de åtgärder ni anger inte är bindande. Ange vilka miljömål eller delmål åtgärderna syftar till att nå och dela upp dem i följande tre kategorier:

- **Inom ram:** Åtgärder som kan göras inom nuvarande ekonomisk ram utan att det får några betydande konsekvenser för verksamheten. Till exempel åtgärder som kan genomföras utan att resursbehoven ökar, åtgärder som redan är beslutade eller åtgärder som kommer att genomföras även om förslaget till miljö- och klimatprogram inte skulle beslutas.

Svar: Andel av Göteborgs stads fordon som är fossilfria där är det redan taget ett beslut i KF att det ska vara 100 procent senast 2023.

Avseende cirkulär ekonomi och återbruk av möbler har ansvaret när det gäller Göteborgs Stads interna återbrukssajt TAGE gått över till GSL för att driva det vidare enligt beslut i KF 1/1 2021.

Ovanstående arbeten kommer genomföras även om förslaget till nytt miljö- och klimatprogram inte kommer att beslutas.

Övriga mål vi kommer att arbeta med:

Att sänka primärenergianvändning i vår fastighet som hyrs av staden genom att flytta till en mer energisnål byggnad.

Att ta bort utfasningsämnen och riskminskningsämnen i vår verksamhet.

- **Inom ram med konsekvenser:** Åtgärder som kan göras inom nuvarande ekonomisk ram men som kräver omprioritering inom verksamheten. Beskriv vilka konsekvenser det skulle ge för verksamheten. Vad är det som skulle prioriteras bort?

- **Utökad ram:** Åtgärder som ni ser att nämnden/styrelsen kommer behöva göra och som inte ryms inom nuvarande ekonomisk ram. Ange uppskattad kostnad för dessa.

Svar: Vi behöver rekrytera 1 person för arbetet med delmål 4 och strategin cirkulär ekonomi. Beräknad kostnad ~1,2 mkr/år.

7. Vilka behov och exempel på åtgärder som måste genomföras i samarbete mellan olika förvaltningar och bolag kan ni se, (utöver de åtgärder er egen nämnd eller styrelse behöver genomföra, se fråga 6)? Vilka utmaningar finns idag för att få till ett sådant samarbete?

Svar: Om målen ska uppnås krävs samarbete mellan olika förvaltningar och bolag. En samarbetsgrupp och styrgrupp som också kan ta ekonomiska beslut som gäller andra verksamheter eller att man kan föra över ansvarsområden till varandra utan att behöva vänta på en ny budget. Med det menar vi att den totala ramen inte skulle överskridas för Göteborgs Stad men däremot kan kostnader eller intäkter flyttas mellan verksamheter.

Efter att ha kontrollerat i stadens nätverk av miljöansvariga är det endast Konsument- och Medborgarservice som har en tjänst inom Cirkulär Ekonomi. Vi förslår att KoM koncentrerar sig på att arbeta mot medborgarna och att GSL driver de andra frågorna i cirkulär ekonomi i samverkan med de förvaltningar eller bolag som har den utförande rollen. KoM är givetvis en viktig part att ha med i detta arbete. Bostadsbolagen är andra.

Det är också en uppenbar risk i alla samarbeten till suboptimering. Alla bygger på sig kompetenser för att klara samma uppdrag för att det är bra att ha kompetensen nära sig. Hela Staden perspektivet genomsyrar tyvärr inte alltid alla verksamheter. Istället förespråkar vi ett agilt arbetssätt där kompetenser "hämtas" från olika verksamheter för att lösa ett problem.

Elstad är ett exempel där BRG leder detta. Här fungerar det agila arbetssättet ganska bra men även här ser man att samma kompetenser finns i flera delar av staden. Men det finns ju kompetenser även i näringslivet. Näringsliv m fl som skulle kunna bidra med investeringsmedel för att bygga infrastruktur, elektrifiera staden, ensamma kommer vi inte att klara detta. Samverkar man inte så finns risken att investeringarna inte hålls samman och att det blir en överinvestering.

Den samverkan och resultat GSL nått genom att arbeta med kategoristyrning i två olika projekt är att den metodik vi använt där med tydliga processer och flöden är något som också borde användas i arbetet med miljö- och klimatplanen. Ett tydligt utpekande från KF, en tydlig process med roller och mandat har gjort att samverkan mellan bolag och förvaltningar fungerat mycket bra.